

แนวทาง การบริหารครุภัณฑ์

โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่

“โคก หนอง นา โมเดล”

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง และชุมชนพึ่งตนเองได้
ภายในปี 2565

Change for Good

คำนำ

แนวทางการบริหารครุภัณฑ์ โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และให้แนวทางในการพิจารณาจัดซื้อและการบริหารจัดการครุภัณฑ์ สำหรับพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบล (Community Lab Model for quality of life : CLM) เพื่อให้เป็นศูนย์เรียนรู้ที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนภารกิจระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน โดยมีการเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อมุ่งไปสู่ชุมชนเข้มแข็ง สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้ชุมชน โดยใช้ครุภัณฑ์ที่จัดซื้อทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

คณะผู้จัดทำ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแนวทางฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ให้กับผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องสามารถใช้สนับสนุนการดำเนินงานของพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบล (Community Lab Model for quality of life : CLM) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการต่อไป

กรมการพัฒนาชุมชน

กรกฎาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลครุภัณฑ์	๑
๑.๑ ความเป็นมา	๑
๑.๒ ข้อพิจารณาในการจัดซื้อครุภัณฑ์	๒
๑.๓ ประเภทครุภัณฑ์	๒
กลุ่มที่ ๑ ครุภัณฑ์พื้นฐาน	๓
กลุ่มที่ ๒ ครุภัณฑ์เกี่ยวกับอาหาร	๓
กลุ่มที่ ๓ ครุภัณฑ์ สำหรับ CLM ชั้นก้าวหน้า	๔
๑.๔ ข้อกฎหมายที่ต้องนำมาพิจารณาในการใช้ประโยชน์จากครุภัณฑ์ผลิตภัณฑอาหาร	๕
ส่วนที่ ๒ แนวทางการยืม การบำรุงรักษา และการคืนครุภัณฑ์	๗
๒.๑ การเก็บและการบันทึก	๗
๒.๒ การยืม-คืน	๗
๒.๓ การบำรุงรักษา	๘
๒.๔ การทำสัญญายืม	๘
ส่วนที่ ๓ การใช้ประโยชน์จากครุภัณฑ์ให้เกิดความคุ้มค่า	๙
๓.๑ การบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ครุภัณฑ์ในศูนย์เรียนรู้	๙
๓.๒ สมุดบันทึกการใช้ครุภัณฑ์	๙
ภาคผนวก	
สัญญายืมพัสดุ	๑๓
หนังสือสัญญาค่าประกัน	๑๘
แบบประเมินความจำเป็น / ความเหมาะสมก่อนจัดซื้อครุภัณฑ์	๑๙
บันทึกการใช้งานครุภัณฑ์	๒๐
คณะผู้จัดทำ	๓๐

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลครุภัณฑ์

๑.๑ ความเป็นมา

โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ "โคก หนอง นา โมเดล" วงเงิน ๔,๗๘๗.๙๑๖๔ ล้านบาท กลุ่มเป้าหมาย คือ เกษตรกร บัณฑิตจบใหม่ กลุ่มแรงงานที่อพยพ กลับท้องถิ่นและชุมชน ดำเนินการในพื้นที่ ๗๓ จังหวัด ๓,๒๔๖ ตำบล ประกอบด้วย ๗ กิจกรรม ดังนี้

๑. ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มทักษะทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ในด้านการพัฒนาเกษตรกรรมสู่ระบบเศรษฐกิจพอเพียง รูปแบบ "โคก หนอง นา โมเดล" ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

๒. สร้างพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life : CLM) ระดับตำบล ๓๓๗ ตำบล และพัฒนาพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน ๒๔,๘๔๒ ครัวเรือน เพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำได้ไม่น้อยกว่า ๑๔๕ ล้านลูกบาศก์เมตร สร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับชุมชน เพิ่มพื้นที่ป่า และฟื้นฟูทรัพยากรดิน ลดการชะล้างหน้าดินที่ก่อให้เกิดตะกอนดิน

๓. สร้างงานสร้างรายได้รายเดือน ให้แก่ เกษตรกร บัณฑิตจบใหม่ กลุ่มแรงงานที่อพยพกลับท้องถิ่น และชุมชน จำนวน ๙,๑๘๘ คน

๔. กระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนและเอกชน ผ่านกิจกรรมการพัฒนาและสนับสนุนพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน ผ่านกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาเอามื้อสามัคคี

๕. บูรณาการร่วมพัฒนาพื้นที่ระดับตำบล สร้างฐานการเรียนรู้สู่การพึ่งตนเอง เชื่อมโยงกับพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือนที่อยู่โดยรอบ เพื่อแก้ไขปัญหาพื้นฐานด้านการจัดการที่ดิน และน้ำ สร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน

๖. พัฒนาการสร้างมาตรฐานการผลิต การแปรรูปและการตลาดตามมาตรฐานอินทรีย์วิถีไทย

๗. พัฒนาระบบ Digital รองรับ Local Economy ด้วยการสร้างระบบโปรแกรมและระบบฐานข้อมูลเพื่อลงทะเบียน สำรวจ ติดตาม และประเมินผล

โดยในกิจกรรมที่ ๕ การบูรณาการร่วมพัฒนาพื้นที่ระดับตำบล เพื่อสร้างฐานเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเอง จำนวน ๙ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย ฐานกิจกรรมธรรมชาติ ฐานคนรักขนาน้ำ ฐานคนรักแม่ธรณี ฐานคนรักแม่โพสพ ฐานคนติดดิน ฐานคนมีไฟ ฐานคนเอาถ่าน ฐานหัวคันทองคำ ฐานคนหัวเห็ด โดยเชื่อมโยงกับพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือนที่อยู่โดยรอบเพื่อเป็นฐานการเรียนรู้ ฐานการผลิตวัสดุพื้นฐานที่ต้องการใช้ในการพัฒนาพื้นที่ และฐานการแปรรูปผลผลิตรวมไปถึงนวัตกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับการพัฒนาและสร้างมาตรฐานให้ผลผลิตจากพื้นที่ สร้างรูปแบบการทำงานร่วมกันแบบบูรณาการ เพื่อแก้ปัญหาวิกฤตของประเทศ ในรูปแบบพหุภาคีในพื้นที่ ๓๓๗ ตำบล โดยแบ่งเป็น CLM ชั้นพื้นฐาน ๓๒๑ จุด และ CLM ชั้นก้าวหน้า ๑๖ จุด โดยสนับสนุนครุภัณฑ์สำหรับ CLM ชั้นพื้นฐาน จำนวน ๖ รายการ และครุภัณฑ์สำหรับ CLM ชั้นก้าวหน้า จำนวน ๑๐ รายการ (เพิ่มเติมจากชั้นพื้นฐานอีก ๔ รายการ) ได้แก่ ๑) เครื่องผสมอาหารสัตว์ ๒) เครื่องสับย่อยอาหารสัตว์ ๓) เครื่องบำบัดน้ำเสียแบบเติมอากาศ ๔) เครื่องสกัดน้ำมันจากพืช ๕) เครื่องบรรจุกระป๋อง ๖) เครื่องขึ้นรูป

ภาชนะจากวัสดุธรรมชาติ ๗) เครื่องคั่วอเนกประสงค์ ๘) เครื่องกลั่นแอลกอฮอล์ ๙) เครื่องหีบน้ำอ้อย ๑๐) ระบบ Solar off Grid Inverter

๑.๒ ข้อพิจารณาในการจัดซื้อครุภัณฑ์

๑. สร้างความเข้าใจกับเจ้าของแปลง CLM ให้ชัดเจนว่า ครุภัณฑ์ที่จัดซื้อเป็นทรัพย์สินของทางราชการ มิใช่ของเจ้าแปลง CLM ดังนั้น เจ้าของแปลงที่จะนำครุภัณฑ์ไปใช้ต้องทำเรื่องยืมจากหน่วยงานที่จัดซื้อ และเจ้าของแปลงไม่สามารถนำครุภัณฑ์ไปให้ผู้อื่นยืมต่อได้ แต่สามารถให้ผู้อื่นมาใช้ประโยชน์ได้

๒. มีการประเมินความจำเป็น และเหมาะสมก่อนที่จะดำเนินการตัดสินใจจัดซื้อครุภัณฑ์แต่ละรายการ เช่น ประเภทผลผลิต จำนวนผลผลิตทั้งของแปลง CLM และเครือข่าย จำนวนผู้มาเรียนรู้ เป็นต้น ไม่จำเป็นต้องจัดซื้อครุภัณฑ์ทุกรายการ หากประเมินแล้วไม่มีความจำเป็นก็ไม่ควรจัดซื้อ

๓. การจัดซื้อวัสดุในกิจกรรมที่ ๒ (พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์) ควรสอดคล้องกับครุภัณฑ์ที่จะจัดซื้อด้วย เพื่อให้ผลผลิตที่เกิดขึ้นสามารถนำมาใช้กับครุภัณฑ์ที่จัดซื้อได้ เช่น การจัดซื้อเครื่องหีบน้ำอ้อยไฟฟ้า ควรจะต้องมีอ้อยในแปลง CLM หรือ HLM ในพื้นที่

๔. มีอาคารหรือสถานที่จัดเก็บที่เหมาะสม ปลอดภัยทั้งจากสภาพอากาศ (แดด ฝน) สภาพแวดล้อม (ต้นไม้ กิ่งไม้) และการโจรกรรม เนื่องจากรายการครุภัณฑ์มีราคาค่อนข้างสูง ยกเว้น เครื่องบำบัดน้ำเสียแบบเติมอากาศใช้พลังงาน Solar cell ที่ต้องอยู่ในหนองน้ำ ระบบ Solar off Grid Inverter ต้องอยู่กลางแจ้ง

๕. มีความพร้อมในการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการใช้ครุภัณฑ์ดังกล่าว เช่น ค่าไฟ ค่าน้ำมัน ค่าแก๊ส ค่าบำรุงรักษาครุภัณฑ์ให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา

๖. พื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life: CLM) ระดับตำบล ยินยอมและเปิดโอกาสให้พื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน ประชาชนในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง เข้ามาใช้ประโยชน์จากครุภัณฑ์ภายในแปลงได้ โดยให้กลุ่มเป้าหมายทั้ง CLM และ HLM รวมถึงคนในชุมชนออกข้อกำหนดการใช้งาน การบริหารจัดการครุภัณฑ์ร่วมกัน โดยมีสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ เป็นผู้รับรองข้อกำหนดการใช้งานดังกล่าว

๗. พื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life: CLM) ระดับตำบล ร่วมกับพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน และประชาชนในชุมชน พัฒนาผลผลิตที่เกิดจากแปลงแล้วรวมตัวกันจดทะเบียนในรูปแบบของกลุ่ม เช่น กลุ่มอาชีพ กลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๘. ครุภัณฑ์บางรายการ สามารถใช้กับฐานการเรียนรู้ได้หลายฐาน จึงควรพิจารณาการใช้ประโยชน์ให้เหมาะสม คุ่มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น เครื่องผสมอาหารสัตว์ เครื่องสับย่อยอาหารสัตว์และกิ่งไม้ สามารถใช้กับฐานการเรียนรู้คนรักแม่ธรณี ฐานการเรียนรู้คนมีไฟ ฐานการเรียนรู้คนหัวเห็ด เป็นต้น

๑.๓ ประเภทครุภัณฑ์

การพิจารณาเพื่อจัดซื้อหาครุภัณฑ์สำหรับพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life : CLM) ระดับตำบล สามารถแบ่งครุภัณฑ์ เป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ ครุภัณฑ์พื้นฐาน เป็นครุภัณฑ์การเกษตร ๒ รายการ ครุภัณฑ์โรงงาน ๑ รายการ

๑) เครื่องผสมอาหารสัตว์ DC Motor ๓ HP (ครุภัณฑ์การเกษตร) เป็นเครื่องผสมอาหารแนวนอน (Horizontal Mixer or Ribbon Mixer) สามารถใช้ผสมปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ สามารถผสมได้ทั้งการผสมแบบแห้งและการผสมแบบเปียก ใช้สำหรับผสมวัตถุดิบชนิดต่าง ๆ ให้เข้ากัน สามารถผสมวัตถุดิบให้เข้ากันภายในเวลา ๑๕ - ๓๐ นาที เหมาะสำหรับ ผสมอาหารสัตว์, ผสมแป้ง, ผสมปุ๋ย, ผสมกาแฟ, ผสมสมุนไพร, ผสมเครื่องปรุงรส, ผสมอาหารต่าง ๆ เป็นต้น

ข้อพิจารณาจัดซื้อครุภัณฑ์รายการนี้ ควรพิจารณาถึงพีชในแปลง CLM หรือพื้นที่ใกล้เคียงที่จะนำมาใช้ประโยชน์ และความต้องการหรือความจำเป็นของประชาชนในพื้นที่ร่วมด้วย

๒) เครื่องสับย่อยอาหารสัตว์ (ครุภัณฑ์การเกษตร) และกิ่งไม้ ใช้น้ำมันเบนซิน สามารถย่อยวัสดุทางการเกษตร เช่น กิ่งไม้ ใบไม้, ทะลายปาล์ม, ลูกมะพร้าวสด-แห้ง, กาบมะพร้าว, ต้นไผ่, ต้นกล้วย, ผักตบชวา ฯลฯ สามารถสับย่อยพีชที่เป็นอาหารสัตว์ เช่น กระจง, หญ้าเนเปีย, ต้นอ้อย, ต้นข้าวโพด, ต้นกล้วย ฯลฯ สามารถสับย่อยกำจัดวัชพีช เช่น ปอ, ต้นกก, ผักตบชวา ฯลฯ และสามารถย่อยอเนกประสงค์ เช่น แกนกระดาศ, เศษกระดาศ, กระดาศอัด, เปลือกหอย เป็นต้น

ข้อพิจารณาจัดซื้อครุภัณฑ์รายการนี้ ควรพิจารณาถึงพีชในแปลง CLM หรือพื้นที่ใกล้เคียงที่จะนำมาใช้ประโยชน์ และความต้องการหรือความจำเป็นของประชาชนในพื้นที่ร่วมด้วย

๓) เครื่องบำบัดน้ำเสียแบบเติมอากาศ (ครุภัณฑ์โรงงาน) ใช้พลังงาน Solar cell กังหันน้ำช่วยพัฒนาพลังงานแสงอาทิตย์ แบบ RX๒ ใช้เติมอากาศให้กับแหล่งน้ำสำหรับการเกษตรและเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อให้สอดคล้องและรักษาระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติ

ข้อพิจารณาจัดซื้อครุภัณฑ์รายการนี้ ควรพิจารณาถึงความจำเป็นและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และปริมาณการเลี้ยงสัตว์น้ำของประชาชนในพื้นที่

กลุ่มที่ ๒ ครุภัณฑ์เกี่ยวกับอาหาร เป็นครุภัณฑ์โรงงาน ๒ รายการ ครุภัณฑ์การเกษตร ๑ รายการ

๔) เครื่องสกัดน้ำมันจากพีช (ครุภัณฑ์การเกษตร) คือ เครื่องหีบน้ำมันแบบเย็น (COLD OIL SCREW PRESS) การสกัดเย็นคือการแยกส่วนของน้ำมันออกมาจากส่วนต่าง ๆ ของพีชอย่าง เมล็ด หัว ใบ ดอก ผล และเปลือก โดยการบีบอัดที่อุณหภูมิปกติ โดยพีชที่นำมาสกัดเย็นจะต้องไม่ผ่านความร้อนหรือสารเคมีมาก่อน แล้วตั้งทิ้งไว้จนตกตะกอน จากนั้นจึงกรองเอาเฉพาะส่วนของน้ำมันที่บริสุทธิ์มาใช้ น้ำมันที่ได้จะใส สะอาด ไม่มีกลิ่นหืน และยังคงสภาพวิตามินต่าง ๆ ตามธรรมชาติไว้อย่างครบถ้วน ผลิตภัณฑ์หลายอย่างไม่ว่าจะเป็นเครื่องสำอาง แชมพู ครีมนวดผผ และผลิตภัณฑ์เสริมอาหารชนิดแคปซูลบางอย่างทำมาจากน้ำมันสกัดเย็นพีชที่นำมาสกัดเย็นจะเป็นพวกมะพร้าว งา กระจง และมะกรูด การบีบสกัดเย็นนิยมใช้กับเมล็ดพีชที่มีปริมาณน้ำมันสูง เช่น ถั่วลิสง มะกอก มะพร้าว และไม่ควรเก็บน้ำมันสกัดเย็นไว้ที่อุณหภูมิที่ต่ำกว่า ๒๕ องศาเซลเซียสเพราะจะทำให้เป็นไข

น้ำหรือน้ำมันที่ได้จากการสกัดเย็นจะมีคุณสมบัติที่สำคัญคือประกอบไปด้วยสารต้านอนุมูลอิสระ มีกรดไขมันอิ่มตัวที่ช่วยลดไขมันพอกไตกริเซอไรด์ ช่วยลดคอเลสเตอรอล ซึ่งทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับชนิดของพีชผักและผลไม้ที่นำมาสกัดด้วย เช่น หากสกัดเย็นงา แล้วนำมาทาผิวหนึ่งก็จะช่วยลดอาการคันตามผิวหนึ่ง บำรุงและให้ความชุ่มชื้นแก่ผิว หากสกัดเย็นขมิ้นชันแล้วรับประทานเป็นยาจะช่วยในการขับลมแก้ปวดท้อง หากนำมาทาแผลก็จะช่วยสมานแผล และยังมีอีกพีชหลายชนิดที่นิยมนำมาสกัดเย็น เช่น จมูกข้าว ไพล มะกรูด ตะไคร้ กานพลู เป็นต้น โดยสรุป การสกัดเย็นนิยมใช้เพื่อทำผลิตภัณฑ์ประเภทสมุนไพรเพื่อนำมาใช้เพื่อการดูแลสุขภาพในหลาย ๆ ด้าน ทั้งเพื่อการบริโภคและเครื่องสำอาง

ข้อพิจารณาจัดซื้อครุภัณฑ์รายการนี้ ควรพิจารณาถึงพืชในแปลง CLM หรือพื้นที่ใกล้เคียงที่จะนำมา สกัดเย็น ค่าขนส่ง (ในกรณีที่แปลงปลูกอยู่ไกล) รวมทั้งช่องทางการจำหน่ายสินค้าด้วย เนื่องจากเป็นสินค้าเพื่อ สุขภาพ และมีตลาดเฉพาะกลุ่ม

๕) เครื่องบรรจุกระป๋อง (ครุภัณฑ์โรงงาน) เป็นเครื่องปิดฝากระป๋องอัตโนมัติแบบกระป๋องไม่หมุน รองรับการดำเนินงานสำหรับการปิดฝากระป๋องพลาสติก กระป๋องกระดาษ ผลิตภัณฑ์อาหารที่จะนำมาบรรจุ กระป๋อง ควรจะมีลักษณะเป็นอาหารแห้ง (ค่าเวเตอร์แอกติวิตี น้อยกว่า ๐.๘๕) เช่น เมล็ดธัญพืชคั่ว หรืออบ ผงเครื่องเทศ หรืออาหารที่เน่าเสียยากตามธรรมชาติ (อาหารที่มีความเป็นกรดสูง) เช่น เต้าเจี้ยว น้ำมะขามเปียก น้ำสับปะรด ผักผลไม้ดอง เป็นต้น เพื่อที่จะได้รับการยกเว้นการขออนุญาตผลิตภัณฑ์อาหาร จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ตามประกาศประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๓๕๕ ข้อ ๑๔ และ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๔๒๐ ข้อ ๒ และ ข้อ ๔ (๓) (โปรดศึกษารายละเอียดข้อกำหนดในเอกสารแนบด้วย)

ข้อพิจารณาจัดซื้อครุภัณฑ์รายการนี้ ควรพิจารณาถึงผลิตภัณฑ์ที่จะนำมาบรรจุกระป๋อง และช่องทางการจำหน่าย เป็นหลัก

๖) เครื่องขึ้นรูปภาชนะจากวัสดุธรรมชาติ (ครุภัณฑ์โรงงาน) เช่น ใบบัว ใบกล้วย กาบไผ่ กาบหมาก ผักตบชวา เพื่อแปรรูปเป็นภาชนะบรรจุอาหารหรือของใช้ในครัวเรือน

ข้อพิจารณาจัดซื้อครุภัณฑ์รายการนี้ ควรพิจารณาถึงวัสดุธรรมชาติที่มีในพื้นที่ และช่องทางการจำหน่าย เป็นหลัก

กลุ่มที่ ๓ ครุภัณฑ์ สำหรับ CLM ชั้นก้าวหน้า จำนวน ๔ รายการ ประกอบด้วย ครุภัณฑ์การเกษตร จำนวน ๓ รายการ ได้แก่ รายการที่ ๗ – ๙ และครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ ๑ รายการ ได้แก่ รายการที่ ๑๐ ดังนี้

๗) เครื่องคั่วเนกประสงค์ (ครุภัณฑ์การเกษตร) ใช้คั่วชา/กาแฟ/ถั่ว/ธัญพืช/โกโก้/เกาลัด ขนาด ๕ กิโลกรัม ใช้แก๊ส LPG เป็นเชื้อเพลิง

ข้อพิจารณาจัดซื้อครุภัณฑ์รายการนี้ ควรพิจารณาถึงพืชในแปลง CLM หรือพื้นที่ใกล้เคียงที่จะนำมา คั่ว รวมถึงช่องทางการจำหน่ายสินค้าด้วย

๘) เครื่องกลั่นแอลกอฮอล์ (ครุภัณฑ์การเกษตร) สามารถใช้กลั่นได้ทั้งแอลกอฮอล์ น้ำและน้ำมัน เช่น กลั่นแอลกอฮอล์จากการหมักน้ำอ้อย การกลั่นน้ำมันสมุนไพร (มะกรูด, ไพล, ตะไคร้หอม) และการกลั่น น้ำสมุนไพร (น้ำใบย่านาง) โดยใช้แก๊ส LPG เป็นเชื้อเพลิง

ข้อพิจารณาจัดซื้อครุภัณฑ์รายการนี้ ควรพิจารณาถึงพืชในแปลง CLM หรือพื้นที่ใกล้เคียงที่จะนำมา กลั่นน้ำมันสมุนไพร รวมถึงช่องทางการจำหน่ายสินค้าด้วย

๙) เครื่องหีบน้ำอ้อยไฟฟ้า+แบตเตอรี่ (ครุภัณฑ์การเกษตร) ใช้ได้ทั้งที่บ้านและไฟจากแบตเตอรี่

ข้อพิจารณาจัดซื้อครุภัณฑ์รายการนี้ ควรพิจารณาถึงปริมาณอ้อยในพื้นที่ที่พร้อมจะนำมาหีบน้ำอ้อย

๑๐) ระบบ Solar off Grid Inverter (ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ) ขนาด ๑๐ KW พร้อมแบตเตอรี่ Lithium ion ขนาด ๒๐ KW และมี Inverter แปลงไฟจากไฟฟ้ากระแสตรงมาเป็นไฟฟ้ากระแสสลับ สำหรับ ใช้งานกับเครื่องใช้ไฟฟ้าทั่วไป เพื่อให้เป็นพื้นที่ต้นแบบการใช้พลังงานทางเลือกให้กับพื้นที่ CLM และเป็น แหล่งเรียนรู้ด้านพลังงานของชุมชน

ข้อพิจารณาจัดซื้อครุภัณฑ์รายการนี้ ควรพิจารณาถึงการใช้ประโยชน์จากไฟฟ้าที่ผลิตได้ มีสถานที่ตั้ง เหมาะสมที่จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อครุภัณฑ์ จากต้นไม้ใหญ่ หรือ กิ่งไม้ ฯลฯ

๑.๔ ข้อกำหนดที่ต้องนำมาพิจารณาในการใช้ประโยชน์จากครุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์อาหาร

เนื่องจากผลิตภัณฑ์จากครุภัณฑ์บางรายการเป็นอาหาร กำหนดคุณภาพมาตรฐานตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เช่น น้ำมันชนิดต่าง ๆ อาหารและเครื่องดื่มในภาชนะที่ปิดสนิท ผู้ประกอบการจึงควรมีความพร้อมในการขออนุญาตผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อขอรับเลขสารบบอาหาร จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๙๒ พ.ศ. ๒๕๒๘ เรื่อง กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุ การใช้ภาชนะบรรจุ และการห้ามใช้วัตถุใดเป็นภาชนะบรรจุอาหาร

(๒) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๓๕๕ พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง อาหารในภาชนะที่ปิดสนิท

(๓) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๓๕๖ พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง เครื่องดื่มในภาชนะที่ปิดสนิท

(๔) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๔๒๐ พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง วิธีการผลิต เครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิต และการเก็บรักษาอาหาร

ข้อ ๒ ให้อาหารที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในสถานที่ใด ๆ เป็นอาหารที่กำหนดวิธีการผลิตเครื่องมือ เครื่องใช้ในการผลิต การเก็บรักษาอาหาร ยกเว้นสถานที่ ดังต่อไปนี้

- อาคาร สถานที่ หรือบริเวณใด ๆ ที่มีไซท์หรือทางสาธารณะ ที่จัดไว้เพื่อประกอบอาหารหรือปรุงอาหารจนสำเร็จ และจำหน่ายให้ผู้บริโภคสามารถบริโภคได้ทันที ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายโดยจัดให้มีบริเวณไว้สำหรับการบริโภค ณ ที่นั้น หรือนำไปบริโภคที่อื่นก็ตาม เว้นแต่เป็นการผลิตอาหารควบคุมเฉพาะอาหารกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานอาหาร หรืออาหารที่ต้องมีฉลาก แล้วแต่กรณี ที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ห้าแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไปโดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม

- สถานที่จำหน่ายอาหาร ณ ที่หรือทางสาธารณะ

ข้อ ๔ ผู้ผลิตอาหารดังต่อไปนี้ ต้องจัดให้มีผู้ควบคุมการผลิตอาหารที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

- อาหารในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิทชนิดที่มีความเป็นกรดต่ำและชนิดที่ปรับกรด ได้แก่ อาหารที่ผ่านกรรมวิธีที่ใช้ทำลายหรือยับยั้งการขยายพันธุ์ของจุลินทรีย์ด้วยความร้อน ภายหลังหรือก่อนบรรจุหรือปิดผนึก และให้หมายความรวมถึงอาหารอื่นที่มีกระบวนการผลิตในทำนองเดียวกันนี้ ที่มีค่าพีเอชมากกว่า ๔.๖ และมีค่าวอเตอร์แอกติวิตี (Water activity) มากกว่า ๐.๘๕ ซึ่งเก็บรักษาไว้ในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิทที่เป็นโลหะหรือวัตถุอื่นที่คงรูปหรือไม่คงรูป ที่สามารถป้องกันมิให้อากาศภายนอกเข้าไปในภาชนะบรรจุได้ และสามารถเก็บรักษาไว้ได้ในอุณหภูมิปกติ

คำถาม : ผลิตภัณฑ์อาหารที่เป็นสินค้าวิสาหกิจชุมชน (OTOP) แล้วต้องปฏิบัติตาม Primary GMP หรือไม่

คำตอบ : สถานที่ผลิตอาหารที่ต้องปฏิบัติตาม Primary GMP จะพิจารณาจากชนิดอาหารที่เข้าข่ายตามนิยามของประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ชนิดอาหารที่เข้าข่ายดูได้จากคำตอบข้อ 2) ไม่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหารจะเป็นสินค้า OTOP หรือสินค้าจากโรงงาน

คำถาม : ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 243) พ.ศ. 2544 เรื่อง ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ บังคับให้สถานที่ผลิตต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ GMP ทั่วไป หากผลิตภัณฑ์เป็นสินค้า OTOP ของจังหวัด จะต้องปฏิบัติตาม Primary GMP หรือไม่

คำตอบ : ผู้ประกอบการใดที่ผลิตอาหารประเภทผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 243) พ.ศ. 2544 จะถูกบังคับให้สถานที่ผลิตจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ GMP ทั่วไป ไม่ว่าจะสถานที่ผลิตนั้นจะมีขนาดกำลังการผลิตจะเป็นรายใหญ่ รายเล็ก หรือกลุ่ม OTOP ก็ตาม

คำถาม : ขนมห่อใบตองจัดอยู่ในอาหารแปรรูปที่บรรจุในภาชนะพร้อมจำหน่าย(Primary GMP) หรือไม่

คำตอบ : กรณีที่ขนมห่อใบตองจำหน่ายอยู่ในตลาดสดทั่วไป ผู้ปรุงจำหน่ายโดยตรงกับผู้บริโภค ขนมห่อใบตองนั้นไม่จัดอยู่ในอาหารแปรรูปที่บรรจุในภาชนะพร้อมจำหน่าย (Primary GMP) หรือหากขนมห่อใบตองมีการผลิตและบรรจุในภาชนะพร้อมจำหน่ายและนำไปขายในร้านสะดวกซื้อ หรือสถานที่อื่น ๆ เข้าข่ายว่าสถานที่ผลิตนั้นต้องปฏิบัติตาม Primary GMP

(๕) ร่างกฎกระทรวงการกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระดาษสัมผัสอาหาร ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน โดยภาชนะกระดาษ หมายถึง ภาชนะซึ่งใช้บรรจุหรือรองรับอาหาร เช่น จาน ชาม ถาด ถ้วย ถัง ก่อง ถุง ที่ทำจากกระดาษหรือกระดาษแข็ง รวมถึงภาชนะทำจากเยื่อกระดาษ (molded pulp article) และเยื่อบริสุทธิ์ (virgin pulp) หมายถึง เยื่อซึ่งทำจากเส้นใยพืชที่ยังไม่เคยใช้ทำกระดาษ กระดาษแข็ง หรือผลิตภัณฑ์อื่น ๆ มาก่อน

โดยสรุปคือ จะยกเว้นการขออนุญาตผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อขอรับเลขสารบบอาหาร อาหารกำหนดคุณภาพมาตรฐาน น้ำมันชนิดต่าง ๆ อาหารและเครื่องดื่มในภาชนะที่ปิดสนิท ได้ในกรณีผลิตและจำหน่ายเอง โดยมีคนงานไม่ถึง ๗ คน และต้องเป็นอาหารแห้ง หรืออาหารที่มีความเป็นกรดสูง เช่น เต้าเจี้ยว น้ำมะขามเปียก น้ำสับปะรด ผักผลไม้ดอง เท่านั้น หากไม่เข้าข่าย จำเป็นต้องดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด

ในกรณีที่อำเภอใดมีพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบล (CLM) มากกว่า ๑ แห่ง ควรพิจารณาถึงการใช้ประโยชน์ครุภัณฑ์ให้เกิดความคุ้มค่า รวมถึงช่องทางการจำหน่ายสินค้าด้วย เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน และมีผลิตภัณฑ์มากเกินไปเกินความต้องการของตลาด

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๒

แนวทางการยืม การบำรุงรักษา และการคืนครุภัณฑ์

การควบคุมครุภัณฑ์เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานพัสดุ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงจำนวนครุภัณฑ์ที่หน่วยงานมีไว้ในราชการ โดยจัดทำบัญชี หรือทะเบียนคุม จำแนกรายการตามประเภทและชนิดของครุภัณฑ์ ซึ่งต้องจัดทำหลักฐานการยืม - คืน ครุภัณฑ์ไว้ เพื่อประกอบการควบคุมและตรวจสอบเป็นข้อมูลทางการบริหารต้นทุนผลผลิตของหน่วยงาน ประวัติของการบำรุงดูแลรักษา ทำให้ทราบว่าครุภัณฑ์ใดหากใช้ต่อไปจะทำให้เกิดความสูญเสียค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม หรือครุภัณฑ์ใดหมดความจำเป็นในการใช้งานสมควรจำหน่าย โดยมีระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

หมวด ๑๓ การบริหารพัสดุ

มาตรา ๑๑๒ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการควบคุมและดูแลพัสดุที่อยู่ในความครอบครองให้มีการใช้ และการบริหารพัสดุที่เหมาะสม คุ่มค่า และเกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานของรัฐมากที่สุด

มาตรา ๑๑๓ การดำเนินการตามมาตรา ๑๑๒ ซึ่งรวมถึงการเก็บ การบันทึก การเบิกจ่าย การยืม การตรวจสอบ การบำรุงรักษา และการจำหน่ายพัสดุ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๑ การเก็บและการบันทึก

ข้อ ๒๐๓ เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับมอบพัสดุแล้ว ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ลงบัญชีหรือทะเบียนเพื่อควบคุมพัสดุ แล้วแต่กรณี แยกเป็นชนิด และแสดงรายการตามตัวอย่างที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด โดยให้มีหลักฐานการรับเข้าบัญชีหรือทะเบียนไว้ประกอบการรายการด้วย

(๒) เก็บรักษาพัสดุให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย และให้ครบถ้วนถูกต้องตรงตามบัญชีหรือทะเบียน

๒.๒ การยืม-คืน

ข้อ ๒๐๗ การให้ยืม หรือนำพัสดุไปใช้ในกิจการ ซึ่งมีใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการ จะกระทำมิได้

ข้อ ๒๐๘ การยืมพัสดุประเภทใช้คงรูป ให้ผู้ยืมทำหลักฐานการยืมเป็นลายลักษณ์อักษร แสดงเหตุผล และกำหนดวันส่งคืน โดยมีหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) การยืมระหว่างหน่วยงานของรัฐ จะต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐผู้ให้ยืม

(๒) การให้บุคคลยืมใช้ภายในสถานที่ของหน่วยงานของรัฐเดียวกัน จะต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานซึ่งรับผิดชอบพัสดุนั้น แต่ถ้ายืมไปใช้นอกสถานที่ของหน่วยงานของรัฐ จะต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ (ราชการส่วนภูมิภาค หมายถึง ผู้ว่าราชการจังหวัด ตามข้อ ๔ แห่งระเบียบนี้)

ข้อ ๒๐๙ ผู้ยืมพัสดุประเภทใช้คงรูปจะต้องนำพัสดุนั้นมาส่งคืนให้ในสภาพที่ใช้การได้เรียบร้อย หากเกิดชำรุดเสียหาย หรือใช้การไม่ได้ หรือสูญหายไป ให้ผู้ยืมจัดการแก้ไขซ่อมแซมให้คงสภาพเดิม โดยเสียค่าใช้จ่ายของตนเอง หรือชดใช้เป็นพัสดุประเภท ชนิด ขนาด ลักษณะและคุณภาพอย่างเดียวกัน หรือชดใช้เป็นเงินตามราคาที่เป็นอยู่ในขณะยืม โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

- (๑) ราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด
 - (๒) ราชการส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร หรือ เมืองพัทยา แล้วแต่กรณี กำหนด
 - (๓) หน่วยงานของรัฐอื่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานของรัฐนั้นกำหนด
- ข้อ ๒๑๑ เมื่อครบกำหนดยืม ให้ผู้ให้ยืมหรือผู้รับหน้าที่แทนมีหน้าที่ติดตามทางพัสดุที่ให้ยืมไปคืนภายใน ๗ วัน นับแต่วันครบกำหนด
- ในกรณีที่มีการมอบอำนาจให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๗

๒.๓ การบำรุงรักษา

ข้อ ๒๑๒ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีผู้ควบคุมดูแลพัสดุที่อยู่ในความครอบครองให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา โดยให้มีการจัดทำแผนการซ่อมบำรุงที่เหมาะสมและระยะเวลาในการซ่อมบำรุงด้วย

ในกรณีที่พัสดุเกิดการชำรุด ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการซ่อมแซมให้กลับมาอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานโดยเร็ว

๒.๔ การทำสัญญายืม

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ สนับสนุนพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life : CLM) ระดับตำบล ให้มีการจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มฯ และจัดประชุมใหญ่สมาชิกกลุ่มฯ เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่มเพื่อทำหน้าที่บริหารกลุ่ม และควบคุมดูแลการใช้งาน การซ่อมแซมและบำรุงรักษาพัสดุ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดด้านเทคนิค พร้อมทั้งจะใช้งานตลอดเวลา มีความปลอดภัย มีจำนวนครบถ้วน และมอบอำนาจให้ประธานกลุ่มหรือผู้แทนเป็นผู้รับมอบอำนาจในการทำสัญญายืมครุภัณฑ์ การทำสัญญายืมครุภัณฑ์ ให้มีระยะเวลาการทำสัญญาทุก ๆ ๑ ปี โดยต้องนำครุภัณฑ์ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการเท่านั้น และต้องจัดทำสัญญาค้ำประกันตามมูลค่าของครุภัณฑ์ โดยใช้สัญญาตามตัวอย่างรูปแบบที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด (อยู่ในภาคผนวก) และไม่สามารถนำครุภัณฑ์ไปให้ผู้อื่นยืมต่อได้

สมาชิกกลุ่มจะต้องร่วมกันลงนามรับผิดชอบครุภัณฑ์ที่ยืมไปในกรณีที่มีการเสียหายหรือสูญหายตามข้อกำหนดในสัญญา รวมถึงร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสมทบใด ๆ ที่จะเกิดขึ้นในการใช้งานครุภัณฑ์ เช่น ค่าไฟ ค่าน้ำมัน ค่าแก๊ส และค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาซ่อมแซม เป็นต้น สมาชิกกลุ่มจะต้องนำครุภัณฑ์ไปใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่มผู้ยืมเสมือนผู้ยืมเป็นเจ้าของพัสดุเอง โดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดูแลและควบคุมการใช้งานของครุภัณฑ์ตามความเหมาะสม

ส่วนที่ ๓

การใช้ประโยชน์จากครุภัณฑ์ให้เกิดความคุ้มค่า

พื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Community Lab Model for quality of life : CLM) ระดับตำบล จะได้รับการพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้ โคก หนอง นา พัฒนาชุมชน ระดับตำบล ซึ่งจะมีการเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อมุ่งไปสู่ชุมชนเข้มแข็ง สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้ชุมชน และสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ โดยใช้ครุภัณฑ์ที่จัดซื้อทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งศูนย์เรียนรู้ฯ นี้สามารถเป็นแหล่งรวบรวม แลกเปลี่ยน แปรรูป จำหน่ายผลผลิต และเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการตลาด จึงควรมีการดำเนินการ ดังนี้

๑) การจัดทำแผนการผลิต/แผนการดำเนินงานของแปลง CLM ซึ่งจะนำไปสู่แผนการใช้ประโยชน์ครุภัณฑ์

๒) การเป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชนต้นแบบ การใช้ประโยชน์พิจารณาจากจำนวนผู้มาเรียนรู้ มีวิทยากรส่งเสริมการเรียนรู้ที่ปฏิบัติจริงจนเกิดผลสำเร็จ โดยต้องมีการบันทึกผู้มาเรียนรู้และการนำความรู้กลับไปใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับครุภัณฑ์

๓) มีการให้บริการกับคนในชุมชน และการเชื่อมโยงผลผลิตของชุมชนกับศูนย์เรียนรู้ชุมชนต้นแบบ และครุภัณฑ์ที่ได้จัดซื้อ

๔) สนับสนุนให้เกิดการสร้างอาชีพและรายได้จากการใช้ประโยชน์ครุภัณฑ์

๓.๑ การบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ครุภัณฑ์ในศูนย์เรียนรู้

โดยมีคณะกรรมการบริหารจัดการและขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้ มีโครงสร้างคณะกรรมการฯ และแบ่งอำนาจหน้าที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้/ดูแลครุภัณฑ์ ตามความเหมาะสมของภูมิสังคม ทำหน้าที่ออกกฎเกณฑ์ ระเบียบหรือข้อตกลงที่ใช้ในการบริหารจัดการครุภัณฑ์ในศูนย์เรียนรู้ จัดทำแผนการดำเนินงานและขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของสมาชิก ผู้เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการจัดสถานที่ สภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีวิทยากรประจำศูนย์/ฐาน/จุดเรียนรู้ ตามความพร้อมของพื้นที่ มีข้อมูลและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บริการและค้นคว้า มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้ โดยการจัดทำสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นพับประชาสัมพันธ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Social Media ต่าง ๆ เชื่อมโยงเครือข่ายกับศูนย์เรียนรู้ชุมชนอื่นและภาคีการพัฒนาเพื่อต่อยอดขยายผลการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และการประชาสัมพันธ์

๓.๒ สมุดบันทึกการใช้ครุภัณฑ์

ครุภัณฑ์ทั้ง ๑๐ รายการจะต้องทำแฟ้มหรือสมุดบันทึกการใช้งานครุภัณฑ์ จัดเก็บไว้ในสถานที่ที่เหมาะสมใกล้เคียงกับครุภัณฑ์ โดยควรมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. เครื่องผสมอาหารสัตว์ DC Motor ๓ HP

(๑) ชื่อผู้ใช้งาน

(๒) วัตถุประสงค์ที่นำมาใช้งาน แยกเป็นรายประเภท

(๓) ปริมาณวัตถุประสงค์ที่นำมาใช้งาน แยกเป็นรายประเภท (กิโลกรัม)

(๔) ผลผลิตที่ได้

- (๕) ปริมาณผลิตภัณฑ์ที่ได้ (กิโลกรัม)
 - (๖) วันและเวลาที่ใช้งาน (เริ่มต้นใช้งานจนถึงเลิกใช้งาน)
๒. เครื่องสับย่อยอาหารสัตว์ และกิ่งไม้
- (๑) ชื่อผู้ใช้งาน
 - (๒) วัตถุประสงค์ที่นำมาใช้งาน แยกเป็นรายละเอียด
 - (๓) ปริมาณวัตถุดิบที่นำมาใช้งานโดยประมาณ แยกเป็นรายละเอียด (กิโลกรัม)
 - (๔) ปริมาณเชื้อเพลิงน้ำมันเบนซินที่ใช้ (ลิตร)
 - (๕) วันและเวลาที่ใช้งาน (เริ่มต้นใช้งานจนถึงเลิกใช้งาน)
๓. เครื่องบำบัดน้ำเสียแบบเติมอากาศ ใช้พลังงาน Solar cell
- (๑) ชื่อผู้ใช้งาน
 - (๒) สถานที่ที่นำไปใช้งาน
 - (๓) วันและเวลาที่ใช้งาน (เริ่มต้นใช้งานจนถึงเลิกใช้งาน)
๔. เครื่องสกัดน้ำมันจากพืช
- (๑) ชื่อผู้ใช้งาน
 - (๒) วัตถุประสงค์ที่นำมาใช้งาน
 - (๓) ปริมาณวัตถุดิบที่นำมาใช้งาน (กิโลกรัม)
 - (๔) ผลิตภัณฑ์ที่ได้
 - (๕) ปริมาณผลิตภัณฑ์ที่ได้ (มิลลิลิตร/ลิตร)
 - (๖) วันและเวลาที่ใช้งาน (เริ่มต้นใช้งานจนถึงเลิกใช้งาน)
๕. เครื่องบรรจุกระป๋อง
- (๑) ชื่อผู้ใช้งาน
 - (๒) อาหารที่นำมาบรรจุกระป๋อง
 - (๓) ปริมาณอาหารที่นำมาใช้บรรจุ (หากเป็นของแข็งให้ระบุเป็นกิโลกรัม หากเป็นของเหลวให้ระบุเป็นมิลลิลิตร/ลิตร)
 - (๔) จำนวนกระป๋องที่บรรจุ
 - (๕) วันและเวลาที่ใช้งาน (เริ่มต้นใช้งานจนถึงเลิกใช้งาน)
๖. เครื่องขึ้นรูปภาชนะจากวัสดุธรรมชาติ
- (๑) ชื่อผู้ใช้งาน
 - (๒) วัสดุที่นำมาขึ้นรูปภาชนะ
 - (๓) จำนวนภาชนะที่ได้ แยกเป็นรายละเอียด จาน ชาม ถ้วย ฯลฯ
 - (๔) วันและเวลาที่ใช้งาน (เริ่มต้นใช้งานจนถึงเลิกใช้งาน)
 - (๕) อุณหภูมิที่ใช้งาน
๗. เครื่องคั่วเนกประสงค์
- (๑) ชื่อผู้ใช้งาน
 - (๒) วัตถุประสงค์ที่นำมาใช้งาน
 - (๓) ปริมาณวัตถุดิบที่นำมาใช้งาน (กิโลกรัม)
 - (๔) ปริมาณผลผลิตที่ได้ (กิโลกรัม)
 - (๕) วันและเวลาที่ใช้งาน (เริ่มต้นใช้งานจนถึงเลิกใช้งาน)

- (๖) ปริมาตรของถังเชื้อเพลิง LPG ที่ใช้ และบันทึกวันเวลาที่เปลี่ยนถังเชื้อเพลิงทุกครั้ง
๘. เคลื่อนถังก๊าซ
- (๑) ชื่อผู้ใช้งาน
 - (๒) วัตถุประสงค์ที่นำมาใช้งาน (เช่น ไบย่านาง ไบตะไคร้หอม)
 - (๓) ปริมาณวัตถุประสงค์ที่นำมาใช้งาน (กรัม/ขีด/กิโลกรัม)
 - (๔) ผลผลิตที่ได้
 - (๕) ปริมาณผลผลิตที่ได้ (มิลลิลิตร/ลิตร)
 - (๖) วันและเวลาที่ใช้งาน (เริ่มต้นใช้งานจนถึงเลิกใช้งาน)
 - (๗) ปริมาตรของถังเชื้อเพลิง LPG ที่ใช้ และบันทึกวันเวลาที่เปลี่ยนถังเชื้อเพลิงทุกครั้ง
๙. เครื่องหีบน้ำอ้อยไฟฟ้า+แบตเตอรี่
- (๑) ชื่อผู้ใช้งาน
 - (๒) ปริมาณอ้อยที่นำมาหีบ (กิโลกรัม)
 - (๓) ปริมาณน้ำอ้อยที่ได้ (ลิตร)
 - (๔) วันและเวลาที่ใช้งาน (เริ่มต้นใช้งานจนถึงเลิกใช้งาน)
๑๐. ระบบ Solar off Grid Inverter ขนาด ๑๐ KW
- (๑) ชื่อผู้ใช้งาน
 - (๒) สถานที่ที่นำไปใช้งาน
 - (๓) วันและเวลาที่ใช้งาน (เริ่มต้นใช้งานจนถึงเลิกใช้งาน)
 - (๔) รายละเอียดกิจกรรมที่นำไปใช้งาน

ภาคผนวก

สัญญาอัยมพัสดุ

สัญญาเลขที่...../.....

ทำที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นระหว่าง.....(ชื่อส่วนราชการเจ้าของพัสดุ) โดย^(๑)
ตำแหน่ง.....ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้ให้ยืม” ฝ่ายหนึ่งกับกลุ่ม
.....(กลุ่มผู้ยืม)^(๒)..... ตำบล..... อำเภอ.....
จังหวัด..... โดย^(๓) ตำแหน่ง.....
และ^(๔) ตำแหน่ง รับมอบอำนาจตามหนังสือมอบอำนาจ
ลงวันที่^(๕) เดือน..... พ.ศ. ที่แนบท้ายสัญญานี้ซึ่งต่อไปในสัญญาเรียกว่า “ผู้ยืม”
อีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งสองฝ่ายตกลงกันดังต่อไปนี้

พัสดุที่ยืม ข้อ ๑ ผู้ให้ยืมตกลงให้ยืมและผู้ยืมตกลงยืมพัสดุที่ยังสามารถใช้งานได้ โดยมีรายการตาม
เอกสารแนบท้ายสัญญาหมายเลข ๑ และผู้ยืมได้รับพัสดุที่ยืมจากผู้ให้ยืมไว้ครบถ้วน
ถูกต้องทุกรายการในวันทำสัญญานี้แล้ว

การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อ ๒ ผู้ยืมจะต้องปฏิบัติตามข้อตกลงตามเอกสารแนบท้ายสัญญาหมายเลข ๒
โดยเคร่งครัดทุกประการ และให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาฉบับนี้

การซ่อมแซมดูแลรักษา ข้อ ๓ ผู้ยืมและสมาชิกทุกคนจะร่วมกันรับผิดชอบพัสดุที่ยืมเหมือนหนึ่งเป็นพัสดุของ
ตนเอง โดยจะช่วยกันบำรุงรักษาและซ่อมแซมพัสดุที่ยืมทุกส่วนให้มีสภาพดีสามารถ
ใช้งานได้ทันที โดยฝ่ายผู้ยืมเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและซ่อมแซมเอง

ระยะเวลายืม ข้อ ๔ ผู้ให้ยืมตกลงให้ยืมพัสดุตามสัญญาฉบับนี้ เป็นระยะเวลา ๑ ปีงบประมาณ
นับแต่วันที่ทำสัญญาและสิ้นสุดในวันที่^(๖) เดือน..... พ.ศ.

การมอบพัสดุที่ยืม ข้อ ๕ เมื่อครบกำหนดเวลายืมตามข้อ ๔ แล้ว ผู้ยืมจะต้องคืนพัสดุที่ยืมให้แก่ผู้ให้ยืม
ภายในกำหนด ๗ วัน นับแต่วันครบกำหนดเวลาที่ผู้ยืมจะต้องส่งคืนพัสดุที่ยืมให้
ครบถ้วนทุกรายการ และพัสดุที่ส่งคืนจะต้องอยู่ในสภาพดีสามารถใช้งานได้ทันทีไม่
ชำรุดเสียหาย หากผู้ยืมส่งคืนพัสดุที่ยืมในสภาพชำรุดเสียหาย ผู้ให้ยืมมีสิทธิ์เรียกให้
ผู้ยืมซ่อมแซมพัสดุที่ยืมให้มีสภาพดีดังเดิมได้ ผู้ยืมจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ
ภายใน ๗ วัน หรือผู้ให้ยืมจะดำเนินการซ่อมแซมพัสดุที่เสียหายแล้วเรียกให้ผู้ยืม
ชดใช้เงินค่าซ่อมที่เสียไปพร้อมด้วยค่าเสียหายอื่น ๆ ได้ หากผู้ยืมส่งคืนพัสดุล่วงเลย
ระยะเวลาที่กำหนดในสัญญาข้อนี้ผู้ยืมยินยอมชำระค่าปรับให้แก่ผู้ให้ยืมเป็นรายวัน
ในอัตราร้อยละ ๐.๑๐ ของราคาพัสดุ ณ วันที่ยืม ของรายการพัสดุที่ยังไม่ได้ส่งคืน
จนกว่าจะส่งคืนพัสดุที่ยืม

ความสูญเสีย เสียหาย ข้อ ๖ หากพัสดุที่ยืมเกิดสูญหาย เสียหาย หรือบุบสลาย ไม่ว่าจะจากสาเหตุใดหรือจาก
การกระทำของบุคคลใดก็ตาม ผู้ยืมและสมาชิกทุกคนจะต้องร่วมกันรับผิดชอบชดใช้
เป็นพัสดุประเภท ชนิด ขนาด ลักษณะ และคุณภาพอย่างเดียวกันหรือชดใช้เป็นเงิน
ตามราคาที่เป็นอยู่ในขณะยืมตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

การใช้ประโยชน์จากพัสดุ ข้อ ๗ ผู้ยืมจะต้องนำพัสดุที่ยืมไปใช้เพื่อประโยชน์ร่วมกันของกลุ่มผู้ยืมเสมือนผู้ยืมเป็น
เจ้าของพัสดุเอง โดยผู้ยืมจะเป็นผู้จัดหาเจ้าหน้าที่ควบคุมการทำงานของพัสดุที่ยืมใช้
เองทุกประการ การยืมต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการและผู้ยืมจะนำไป
ทำสัญญายืมกับผู้อื่นอีกมิได้

ลงชื่อ.....(๑).....ผู้ให้ยืม
(.....)

ลงชื่อ.....(๓).....ผู้ยืม
(.....)

/การใช้และ...

การใช้และควบคุม ข้อ ๘ ผู้ยืมจะใช้และควบคุมดูแลให้มีการใช้พัสดุที่ยืมอย่างระมัดระวังมิให้เกิดการชำรุดเสียหาย โดยจะปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญายืมทุกประการ

การตรวจสอบสภาพ ข้อ ๙ ผู้ยืมยินยอมให้เจ้าหน้าที่หรือตัวแทนของผู้ให้ยืมเข้าตรวจสอบสภาพของพัสดุที่ยืมทุกรายการ ผู้ยืมจะต้องอำนวยความสะดวกแก่ผู้ตรวจสอบสภาพหากพบว่าพัสดุที่ยืมเกิดความชำรุดเสียหายหรือเสื่อมสภาพ ผู้ตรวจสอบสภาพมีสิทธิ์แจ้งให้ผู้ยืมทำการแก้ไขซ่อมแซมได้ ผู้ยืมจะต้องรีบดำเนินการแก้ไขซ่อมแซมให้เสร็จเรียบร้อยภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากผู้ตรวจสอบสภาพ

การเรียกคืนพัสดุที่ยืม ข้อ ๑๐ หากผู้ให้ยืมเห็นว่ากลุ่มผู้ใช้พัสดุไม่สามารถดำเนินการให้เกิดประโยชน์กับสมาชิกเท่าที่ควรจะเป็นก็ดี หรือคณะกรรมการบริหารกลุ่มกระทำการทุจริตก็ดีหรือไม่ใช้พัสดุให้เกิดประโยชน์ก็ดี ผู้ให้ยืมมีสิทธิ์บอกเลิกสัญญาได้ทันทีแม้จะยังไม่ครบกำหนดเวลายืมตามข้อ ๔ และเรียกให้ผู้ยืมและสมาชิกมอบพัสดุที่ยืมคืน พร้อมทั้งเรียกให้ชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นได้ โดยผู้ยืมไม่มีสิทธิ์เรียกค่าเสียหายใด ๆ จากผู้ให้ยืม ผู้ยืมจะต้องคืนพัสดุที่ยืมแก่ผู้ให้ยืมภายในกำหนด ๑๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ยืมคนใดคนหนึ่งได้รับแจ้งการบอกเลิกสัญญาจากผู้ให้ยืม และในการคืนพัสดุผู้ยืมจะต้องปฏิบัติตามสัญญาข้อ ๕ ด้วย

การให้ความร่วมมือ ข้อ ๑๑ หากผู้ให้ยืมมีกิจกรรมสำคัญอื่นที่จำเป็นต้องใช้พัสดุที่ยืมเป็นการชั่วคราวและไม่มีผลกระทบต่อความต่อเนื่องของการทำงานของพัสดุของผู้ยืม ผู้ยืมต้องให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ผู้ให้ยืมร้องขอ

การบอกเลิกสัญญา ข้อ ๑๒ หากผู้ยืมผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่ง ผู้ให้ยืมมีสิทธิ์บอกเลิกสัญญาและเรียกให้ผู้ยืมและสมาชิกชดใช้ค่าเสียหายที่พึงมีแก่ผู้ให้ยืมได้

การค้ำประกันสัญญา ข้อ ๑๓ ในการทำสัญญาฉบับนี้ ผู้ยืมได้นำคณะกรรมการดำเนินงานกลุ่ม (๒)..... ทุกคนกับสมาชิกอีก คน รวมเป็น คน มาเป็นผู้ค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาด้วย

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้น ๓ ฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน ทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยตลอด จึงลงลายมือชื่อต่อหน้าพยานเป็นสำคัญ

ลงชื่อ.....(๑).....ผู้ให้ยืม
(.....)

ลงชื่อ.....(๓).....ผู้ยืม
(.....)

ลงชื่อ.....(๒).....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....(๓).....พยาน
(.....)

หมายเหตุ

- (๑) ให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของพัสดุ หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของพัสดุ
- (๒) ชื่อกลุ่มผู้ยืมตามความหมายที่กำหนดในคำนิยาม
- (๓) ผู้รับมอบอำนาจตามหนังสือมอบอำนาจ
- (๔) วันที่ตรงตามหนังสือมอบอำนาจ
- (๕) วันสิ้นสุดการยืมพัสดุ รวมระยะเวลา ๑ ปี หรือน้อยกว่า นับแต่วันทำสัญญา
- (๖)-(๗) เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการผู้ให้ยืม

เอกสารแนบท้ายสัญญาหมายเลข ๑

รายการครุภัณฑ์

รายการที่ ๑

ชนิด เครื่อง..... จำนวน.....เครื่อง
ชื่อทางการค้า (ยี่ห้อ)
หมายเลขผลิต (Serial Number)
หมายเลขเครื่อง (Engine Number).....
คุณลักษณะ.....

รายการที่ ๒

ชนิด เครื่อง..... จำนวน.....เครื่อง
ชื่อทางการค้า (ยี่ห้อ)
หมายเลขผลิต (Serial Number)
หมายเลขเครื่อง (Engine Number).....
คุณลักษณะ.....

รายการที่ ๓

ชนิด เครื่อง..... จำนวน.....เครื่อง
ชื่อทางการค้า (ยี่ห้อ)
หมายเลขผลิต (Serial Number)
หมายเลขเครื่อง (Engine Number).....
คุณลักษณะ.....

รายการที่ ๔

ชนิด เครื่อง..... จำนวน.....เครื่อง
ชื่อทางการค้า (ยี่ห้อ)
หมายเลขผลิต (Serial Number)
หมายเลขเครื่อง (Engine Number).....
คุณลักษณะ.....

รวมทั้งสิ้นจำนวน รายการ จำนวนพัสดุ (หน่วยนับ).....

ลงชื่อ.....(๑).....ผู้ให้ยืม
(.....)

ลงชื่อ.....(๓).....ผู้ยืม
(.....)

เอกสารแนบท้ายสัญญาหมายเลข ๒

ข้อตกลงในการยืมใช้พัสดุ

๑. ข้อปฏิบัติของกลุ่มผู้ยืมใช้พัสดุ

๑.๑ กลุ่มฯ จะคัดเลือกสมาชิกภายในกลุ่มฯ เป็นคณะกรรมการบริหารกลุ่มฯ เพื่อทำหน้าที่บริหารกลุ่มฯ อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒ ควบคุมดูแลการใช้งานการซ่อมแซมและบำรุงรักษาพัสดุ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดด้านเทคนิคพร้อมที่จะใช้งานตลอดเวลา มีความปลอดภัย และมีจำนวนครบถ้วน

๑.๓ จัดทำบัญชี หรือทะเบียนพัสดุ

๑.๔ จัดทำบันทึกการใช้งานและปัญหาของการใช้พัสดุ

๑.๕ กลุ่มฯ จะต้องจัดหาสถานที่ที่เก็บรักษาพัสดุในสภาพที่ปลอดภัยจากฝน แสงแดดและการสูญหาย

๑.๖ ต้องมีการประชุมคณะกรรมการบริหารกลุ่มฯ อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง โดยมีเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดซึ่งเป็นส่วนราชการผู้ให้ยืมหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายร่วมประชุมด้วย

๑.๗ กลุ่มฯ โดยสมาชิกกลุ่มฯ ร่วมกันลงนามรับผิดชอบพัสดุที่ยืม ในกรณีมีการเสียหายหรือสูญหายตามข้อกำหนดในสัญญา

๑.๘ กลุ่มฯ จะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสมทบใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้น เช่น แรงงานในการติดตั้งเครื่องจักรฯ การปรับปรุงสภาพพื้นที่หรือแหล่งน้ำ ฯลฯ

๑.๙ กลุ่มฯ จะให้ความร่วมมือกับผู้ให้ยืมในการให้เกษตรกรในพื้นที่อื่นมาทัศนศึกษาหรือฝึกอบรมในแปลงสาธิตหรือการนำพัสดุไปสาธิต ณ สถานที่ที่ผู้ให้ยืมกำหนด

๑.๑๐ กลุ่มฯ จะได้รับการต่อสัญญาหรือข้อตกลงทุก ๑ ปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผลการประเมินการดำเนินงานว่าประสบความสำเร็จเป็นไปตามแนวทางของการโครงการหรือไม่

๑.๑๑ กลุ่มฯ สละสิทธิ์ที่จะเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ ในกรณีที่ผู้ให้ยืมงดให้ความช่วยเหลือใด ๆ อีกต่อไปเนื่องจากไม่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือข้อตกลงหรือเหตุผลอันควรอื่น ๆ

๑.๑๒ กลุ่มฯ จะจัดประชุมใหญ่สมาชิกกลุ่มฯ ทั้งหมดอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยทำการประชุมพร้อมการประชุมสรุปผลการทำงาน โดยมีวาระการทบทวนคณะกรรมการบริหารกลุ่มฯ และการต่อสัญญายืมพัสดุอยู่ในคราวเดียวกัน

๑.๑๓ กลุ่มฯ จะส่งเจ้าหน้าที่ในคณะกรรมการบริหารและสมาชิกกลุ่มฯ เข้ารับการฝึกอบรมตามที่ผู้ให้ยืมกำหนด

๒. การใช้งาน ซ่อมแซมและบำรุงรักษาพัสดุที่ยืมใช้

๒.๑ กลุ่มฯ จะต้องทำการบำรุงรักษาพัสดุที่ยืมใช้เป็นรายวัน และต้องบันทึกข้อมูลดังกล่าวเพื่อการติดตามประเมินผล

๒.๒ ในกรณีที่พัสดุ เกิดการเสียหายเนื่องจากความประมาทเลินเล่อหรือใช้อย่างไม่ถูกวิธีหรือสูญหายขณะใช้เครื่อง ผู้ยืมใช้พัสดุนั้นจะต้องเป็นผู้ชดเชยค่าเสียหายทั้งหมด

๒.๓ กลุ่มฯ จะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการที่จะทำให้พัสดุอยู่ในสภาพดีดังเดิม

คำแนะนำในการจัดทำสัญญา

๑. หากมีการชุด ลบ ฆ่าหรือแก้ไขข้อความในเอกสารสัญญา ต้องให้คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่ง

๒. สัญญาฉบับเดียวกันไม่ควรเขียนโดยบุคคลหลายคนหลายลายมือ หรือด้วยปากกาต่างสีน้ำหมึกหรือทั้งพิมพ์เขียนคละเคล้ากัน เพราะจะทำให้สัญญาดูไม่เรียบร้อยและอาจมีข้อสงสัยว่ามีการปลอมสัญญาได้

ลงชื่อ.....(๑).....ผู้ให้ยืม

ลงชื่อ.....(๓).....ผู้ยืม

(.....)

(.....)

๓. คู่สัญญาต้องลงลายมือชื่อในสัญญาต้นฉบับและคู่ฉบับทุกสัญญา ต้องไม่ลงลายมือชื่อกระดาษคาร์บอน (ก๊อปปี้) เพราะจะทำให้สัญญาไม่สมบูรณ์ ฟ้องบังคับคดีไม่ได้

๔. กรณีลงลายมือชื่อผิด ไม่ควรใช้ยาขาวป้าย ให้ขีดฆ่าข้อความที่ผิดแล้วเซ็นชื่อกำกับ

๕. ให้ใช้แบบสัญญาต้นฉบับในการทำสัญญา ไม่จำเป็นต้องนำไปพิมพ์ใหม่เพราะจะมีปัญหาในการพิมพ์ผิดพลาด ตกหล่น ข้อความไม่ครบถ้วนเป็นที่เสียหายได้

๖. ในแต่ละอำเภอและจังหวัดที่จัดทำสัญญา ให้ระบุเลขที่สัญญาเรียงตามลำดับให้ถูกต้อง อย่ระบุเลขที่สัญญาซ้ำซ้อน

๗. เอกสารสัญญาที่จัดทำให้สะอาดไม่สกปรกเลอะเทอะ เอกสารไม่เก่ายับเยินมีข้อความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อให้สามารถเป็นเอกสารหลักฐานในการฟ้องร้องดำเนินคดีต่อไปภายหลังได้

๘. กรอกข้อความในส่วนคำยินยอมของคู่สมรสให้ครบถ้วนเพื่อให้ทราบสถานภาพการสมรสของคู่สัญญา เช่น ฝ่าย หย่า โสด

๙. ทำสัญญาให้ถูกต้องตามแบบฟอร์ม คำแนะนำ และตัวอย่างที่ให้ไว้เพราะถ้าต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้ถูกต้องจะทำให้เสียเวลา เกิดผลกระทบกับบุคคลจำนวนมากในกรณีที่ต้องเปลี่ยนสัญญาแล้วลงลายมือชื่อใหม่

๑๐. ให้จัดเตรียมเอกสารแนบท้ายสัญญาให้ครบถ้วน คือ

- หลักฐานการจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่ม
- บันทึกการประชุม การมอบอำนาจให้ยืม รายละเอียดการค้าประกัน
- หนังสือมอบอำนาจให้ตัวแทนกลุ่มเป็นผู้ยืม
- หลักฐานแสดงหลักทรัพย์ของผู้ค้าประกัน (ถ้ามี)
- สำเนาบัตรประชาชน/ทะเบียนบ้านของผู้ยืม และผู้ค้าประกัน

การทำสัญญายืมใช้เงินสด

๑. ให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของพัสดุ หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของพัสดุ ลงนามในสัญญาพร้อมกับผู้รับมอบอำนาจจากกลุ่มฯ

๒. ให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของพัสดุหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายนัดหมายกลุ่มฯ ที่ต้องการยืมใช้เงินสด เพื่อทำสัญญายืมพัสดุที่จังหวัดหรืออำเภอก็ได้แล้วแต่กรณี

๓. ให้จังหวัดใช้เอกสารสัญญาตามแบบที่กำหนด โดยจัดทำสัญญายืม ๓ ฉบับ และสัญญาค้ำประกันอีก ๓ ฉบับ

๔. การทำสัญญายืมพัสดุ ให้คณะกรรมการกลุ่มฯ ที่ได้รับมอบอำนาจจากกลุ่มฯ เป็นผู้ลงนามในสัญญา

๕. การค้ำประกัน จำนวนบุคคลที่ค้ำประกันจะแตกต่างกันตามมูลค่ารวมของพัสดุที่ยืม ดังนี้

๕.๑ มูลค่ารวมน้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท ผู้ค้ำประกันรวมทั้งหมด ๓ คน โดยกรรมการเป็นผู้ค้ำประกัน

๕.๒ มูลค่ารวมมากกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท ผู้ค้ำประกันรวมทั้งหมด ๕ คน โดยกรรมการทุกคนและสมาชิก

(หากจำนวนกรรมการมีน้อยกว่า ๕ คน) เป็นผู้ค้ำประกัน

๕.๓ มูลค่ารวมมากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ค้ำประกันรวมทั้งหมด ๑๕ คน โดยกรรมการทุกคนและสมาชิกเป็นผู้ค้ำประกัน

๕.๔ มูลค่ารวมมากกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ค้ำประกันรวมทั้งหมด ๒๐ คน โดยกรรมการทุกคนและสมาชิกเป็นผู้ค้ำประกัน

*กรณีกรรมการหรือสมาชิกมีจำนวนไม่ครบตามมูลค่ารวมของพัสดุที่ยืม อาจใช้บุคคลอื่นเป็นผู้ค้ำประกันร่วมหรืออยู่ในดุลพินิจของผู้ให้ยืม ทั้งนี้สามารถนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานโดยให้คำเนึงถึงประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ

ลงชื่อ.....(๑).....ผู้ให้ยืม
(.....)

ลงชื่อ.....(๓).....ผู้ยืม
(.....)

หนังสือสัญญาค้ำประกัน

ทำที่.....

วันที่.....

ข้าพเจ้าทั้งหลายผู้มีรายชื่อท้ายสัญญาฉบับนี้ เป็นสมาชิกกลุ่ม (กลุ่มยืม).....
.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ขอทำหนังสือสัญญาค้ำประกันให้ไว้ต่อส่วนราชการผู้ให้ยืมมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ตามที่คณะกรรมการบริหารกลุ่ม^(๑).....
ได้ทำสัญญายืมพัสดุจากส่วนราชการผู้ให้ยืม ตามสัญญาลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. นั้น
ข้าพเจ้าทุกคนได้รับและมอบอำนาจให้คณะกรรมการบริหารกลุ่ม^(๑).....
เป็นผู้ทำสัญญายืมดังกล่าวแทนสมาชิกทุกคน และข้าพเจ้าทุกคนยินยอมผูกพันตนเองเป็นผู้ค้ำประกันคณะกรรมการบริหารกลุ่ม^(๑).....ตามสัญญายืมลงวันที่
^(๒).....เดือน.....พ.ศ. กล่าวคือหากผู้ยืมไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญายืมที่ทำไว้กับ
ผู้ให้ยืมหรือปฏิบัติผิดเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งของสัญญายืมซึ่งผู้ยืมจะต้องคืนพัสดุที่ยืมก็ดี ชำระค่าปรับหรือ
ค่าเสียหายใด ๆ ตามสัญญายืมแก่ผู้ให้ยืมก็ดี ข้าพเจ้าทุกคนยินยอมรับผิดชอบโดยจะร่วมกับผู้ยืมคืนพัสดุที่ยืม
รวมทั้งชดใช้ค่าปรับและค่าเสียหายทั้งหมดแก่ผู้ให้ยืม โดยผู้ให้ยืมไม่ต้องใช้สิทธิ์ทางศาลก่อนอีกทั้งผู้ให้ยืมไม่มี
หน้าที่ต้องพิสูจน์ถึงข้อบกพร่องดังกล่าวของผู้ยืมแต่ประการใดอีกด้วย

ข้อ ๒ ข้าพเจ้ายอมรับรู้และยินยอมด้วยในกรณีให้ผู้ให้ยืมได้ยินยอมให้ผิดหรือผ่อนเวลาหรือผ่อนผัน
การปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาให้แก่ผู้ยืม

ข้อ ๓ ข้าพเจ้าจะไม่เพิกถอนการค้ำประกันในระหว่างเวลาที่ผู้ยืมยังต้องรับผิดชอบอยู่ตามเงื่อนไข
ในสัญญาดังกล่าว

ข้าพเจ้าทุกคนเข้าใจข้อความในสัญญานี้เป็นอย่างดีแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าผู้ให้ยืม

(ลงชื่อ)^(๓).....ผู้ค้ำประกัน

(.....)

(ลงชื่อ)^(๓).....ผู้ค้ำประกัน

(.....)

(ลงชื่อ)^(๓).....ผู้ค้ำประกัน

(.....)

(ลงชื่อ)^(๔).....

(.....)

เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการผู้ให้ยืม

หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในระดับจังหวัด

(ลงชื่อ)^(๕).....ผู้ค้ำประกัน

(.....)

เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการผู้ให้ยืม

หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในระดับอำเภอ/ตำบล

หมายเหตุ

(๑) ชื่อกลุ่มผู้ยืมตามความหมายที่กำหนดในคำนิยาม

(๒) วันที่ตรงตามหนังสือสัญญา

(๓) กรรมการบริหารกลุ่มผู้ยืม/สมาชิกตามเงื่อนไขที่กำหนด

(๔) เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการผู้ให้ยืมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายระดับจังหวัด ๑ คน เป็นผู้ค้ำประกันร่วม

(๕) เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการผู้ให้ยืมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายระดับอำเภอ/ตำบล ๑ คน เป็นผู้ค้ำประกันร่วม

แบบประเมินความจำเป็น / ความเหมาะสมก่อนจัดซื้อครุภัณฑ์

ชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ.....หมู่ที่..... ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ที่	ชื่อครุภัณฑ์	ความรู้/ความ เข้าใจของ CLM	ปริมาณวัสดุที่ จะใช้กับครุภัณฑ์/ เดือน	ที่มาของแหล่ง วัสดุ	จำนวนครั้ง/คน ที่จะใช้ ประโยชน์/เดือน	สถานที่จัดเก็บ (เหมาะสม/ไม่เหมาะสม)	ค่าใช้จ่าย ในการดูแล/เดือน	สรุปความ จำเป็น/เหมาะสม
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

หมายเหตุ ผู้ประเมินประกอบด้วย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ผู้นำชุมชน แปลง CLM และ HLM ในตำบล/อำเภอ หรือ ภาควิเคราะห์ตามความเหมาะสม

บันทึกการใช้งานครุภัณฑ์ เครื่องสับย่อยอาหารสัตว์ และกิ่งไม้

เลขครุภัณฑ์ _____ วันที่ได้รับครุภัณฑ์ _____ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ที่	ชื่อผู้ใช้งาน	วัตถุประสงค์	ปริมาณ	ปริมาณน้ำมันเบนซินที่ใช้	วันที่	เวลา	หมายเหตุ
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							
๑๑							
๑๒							
๑๓							
๑๔							
๑๕							
๑๖							
๑๗							
๑๘							
๑๙							
๒๐							

บันทึกการใช้งานครุภัณฑ์ เครื่องบำบัดน้ำเสียแบบเติมอากาศ ใช้พลังงาน Solar cell

เลขครุภัณฑ์ _____ วันที่ได้รับครุภัณฑ์ _____ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ที่	ชื่อผู้ใช้งาน	สถานที่ที่นำไปใช้งาน	วันที่	เวลา	หมายเหตุ
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					
๑๑					
๑๒					
๑๓					
๑๔					
๑๕					
๑๖					
๑๗					
๑๘					
๑๙					
๒๐					

บันทึกการใช้งานครุภัณฑ์ เครื่องบรรจุกระป๋อง

เลขครุภัณฑ์ _____ วันที่ได้รับครุภัณฑ์ _____ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ที่	ชื่อผู้ใช้งาน	อาหารที่นำมาบรรจุ	ปริมาณ	จำนวนกระป๋องที่บรรจุ	วันที่	เวลา	หมายเหตุ
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							
๑๑							
๑๒							
๑๓							
๑๔							
๑๕							
๑๖							
๑๗							
๑๘							
๑๙							
๒๐							

บันทึกการใช้งานครุภัณฑ์ เครื่องคว่อกเนกประสงค์

เลขครุภัณฑ์ _____ วันที่ได้รับครุภัณฑ์ _____ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ที่	ชื่อผู้ใช้งาน	วัตถุประสงค์	ปริมาณ	ปริมาณผลผลิต	วันที่	เวลา	หมายเหตุ
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							
๑๑							
๑๒							
๑๓							
๑๔							
๑๕							
๑๖							
๑๗							
๑๘							
๑๙							
๒๐							

ใช้ ถังเชื้อเพลิง LPG ขนาด _____ กิโลกรัม วันที่เปลี่ยนถังเชื้อเพลิงครั้งล่าสุด _____ เวลา _____ (ให้บันทึกไว้ในช่องหมายเหตุด้วย)

บันทึกการใช้งานครุภัณฑ์ เคลื่อนกลั่น

เลขครุภัณฑ์ _____ วันที่ได้รับครุภัณฑ์ _____ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ที่	ชื่อผู้ใช้งาน	วัตถุประสงค์	ปริมาณ	ผลิตภัณฑ์ที่ได้	ปริมาณ	วันที่	เวลา	หมายเหตุ
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								
๑๑								
๑๒								
๑๓								
๑๔								
๑๕								
๑๖								
๑๗								
๑๘								
๑๙								
๒๐								

ใช้ ถังเชื้อเพลิง LPG ขนาด _____ กิโลกรัม วันที่เปลี่ยนถังเชื้อเพลิงครั้งล่าสุด _____ เวลา _____ (ให้บันทึกไว้ในช่องหมายเหตุด้วย)

บันทึกการใช้งานครุภัณฑ์ เครื่องหีบน้ำอ้อยไฟฟ้า+แบตเตอรี่

เลขครุภัณฑ์ _____ วันที่ได้รับครุภัณฑ์ _____ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ที่	ชื่อผู้ใช้งาน	ปริมาณอ้อยที่ใช้	ปริมาณน้ำอ้อยที่ได้	วันที่	เวลา	หมายเหตุ
๑						
๒						
๓						
๔						
๕						
๖						
๗						
๘						
๙						
๑๐						
๑๑						
๑๒						
๑๓						
๑๔						
๑๕						
๑๖						
๑๗						
๑๘						
๑๙						
๒๐						

บันทึกการใช้งานครุภัณฑ์ ระบบ Solar off Grid Inverter ขนาด ๑๐ KW

เลขครุภัณฑ์ _____ วันที่ได้รับครุภัณฑ์ _____ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ที่	ชื่อผู้ใช้งาน	สถานที่ที่ใช้งาน	กิจกรรมที่ใช้งาน	วันที่	เวลา	หมายเหตุ
๑						
๒						
๓						
๔						
๕						
๖						
๗						
๘						
๙						
๑๐						
๑๑						
๑๒						
๑๓						
๑๔						
๑๕						
๑๖						
๑๗						
๑๘						
๑๙						
๒๐						

คณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษา

นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ
นายนิวัติ น้อยผาง
นางสาวนิภา ทองก้อน
นางสุมาลี ศิริจินดา

อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
ผู้อำนวยการสำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
ผู้อำนวยการกองคลัง

คณะผู้จัดทำ

นางวรรณภา ลิ้มพานิชย์
นางสาวเยาวมาลย์ เศรษฐธา
นางสาวพรสุดา ณ สงขลา
นางสาวณัฐกานต์ กงแก้ว
นายศุภวัฒน์ เสาเงิน
นายชัยทัศน์ จิตแย้ม

นักวิชาการพัฒนาชุมชนเชี่ยวชาญ
ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานแผนและยุทธศาสตร์
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
นักวิชาการพัสดุชำนาญการ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ

พัฒนาคือสร้างสรรค์

โคก

หนอง

นา

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคาร B)

ชั้น 5 ถนนแจ้งวัฒนะ หลักสี่ กทม. 10210

โทรศัพท์: 0 - 2141 -6047. โทรสาร : 0 - 2143 -8905-7